

Борба

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 г.

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 84 Четвъртък, 13 юли 1972 г.

(3204)

Год. XXIX

Цена 2 стотинки

Решаващи дни за износа на домати

ТКЗС — Страхилово отново дава пример • Има ли място палетизацията при брането на домати за износ • Достатъчно ли е само да се произвежда

РЪЦЕТЕ И ХЛЕБНОТО ЗЛАТО

Хвала на вас, селски труженици! Жътвата завърши. Вие се завръщате от хлебо родните поля като победители. Житното зърно, с което столетия свързваме наше то възмущение и сигурност за добруване, е прибрано. Хлебното злато е под покрива. Вие можете да отпуснете за почивка ръце. Тези силни и грижливи ръце, които сложиха зърното в земята, бяха над растенията и с нежност и надежда обгръщаха надрелите класове. Тези ръце заслужават одих — сладък и упоителен като дъха на хляба. Заслужават го още заради бързината, сръчността и уменията да владеят машините през тези 20 усилии жътвени дни. Никога досега, откакто сме захвърлили сърца и паламарката, в окръга не е прибирана за толкова късо време житната реколта. Сякаш на един дъх жътварите и комбайните под браха разлюдените жита и спреха едва щом последните зърна се изсипаха в хам

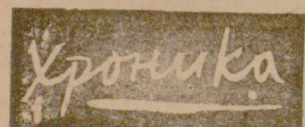
барите. Защото една организация — стегната и умна — беме обладала нашия край от равните спокойни полета на Дунава до иривите дилпи на Балкана. За да завърши една битка — мир на и благородна. Битката за народния хляб.

Още веднаж хвала и чест на вас, селски труженици и механизатори, на вашите работливи ръце, през които минава хлебното злато на родината ни.

СВЕДЕНИЕ

за хода на някои селското пазарни работи към 11 юли 1972 г. (в проценти).

ТКЗС, ЛЗС	Пазарна парцелна златна път	Работна златована техника
АПК		
1. Самоводене	94	100
2. Ресен	102	95
3. Поликраище	55	63
4. Лясковец	20	55
5. Д. Оряховица	38	36
6. Драганово	24	62
7. ИВАНЮЛ	52	71
8. Павликини	31	63
9. Върбовка	60	90
10. Сухиндол	128	85
11. Б. Черка	40	100
12. Михалци	60	56
13. Дъско	30	42
14. Г. Липница	20	100
15. Карансен	112	100
16. РОСИЦА	50	75
17. Студена	37	100
18. Сивина	20	100
19. Сувата	42	100
20. Асково	7	100
21. Драгомирово	0	50
22. Ореш	20	100
23. Козловец	0	100
24. Овча Могола	120	100
25. Морав	92	100
26. ДУНАВ	35	98
27. П. Тръмбеш	9	100
28. П. Сеновец	36	62
29. Обединение	5	87
30. Д. Липница	20	100
31. Страхилово	5	100
32. Мисарево	0	0
33. ЯНТРА	15	74
34. Стражица	100	50
35. Камен	—	50
36. Сушица	—	100
37. Асеново	33	66
38. Джуклюница	25	100
39. ДЗС Кесарево	15	33
40. ПЪТ КЪМ КОМУНИЗМА	97	60
41. В. Търново	0	60
42. Балван	0	66
43. Златарица	18	42
44. Ц. Корня	20	100
45. Килифарево	0	40
46. Епископ Присово	—	—
47. ТР. САРАЛИЕВ	11	51
48. ЧУМЕРНА	—	—
49. ОБЩО ЗА ОКРЪГА	44.5	74

БЛИЗО 100 АКТИВИСТИ споделиха във Велико Търново бяха наградени с почетни значки на Националния съвет на Отечествения фронт във връзка с 30 години от създаването на Отечествения фронт.

БЕСЕДА на тема "Идеологическата диверсия в литературата и изкуството" изнесе във вторник пред бригадите в Павликини н. с. Борис Ценков от Института по философия при БАН. Същата беседа беше изнесена вчера пред работническия колектив в текстилната фабрика "В. Мавриков".

РЕЦИТАЛИ, в изпълнение артистите от драматично-музикалния театър "К. Кисимов" Юлия Ненова и Матей Иванов пред бригадите в Константин и Джуклюница, се състояха вчера

Страхилово миналата година беше между първите в износа на домати и презпълни чувствително годишния си план, изпращайки зад граници няколкостотин тона повече. Резултатите от износа до сега говорят, че този успех не е бил случаен. От 17 юни, когато зеленчуковата бригада на Никола Денев набра първите 4 тона, изнесените количества ежедневно растат, за да достигнат в последните дни до 16 т. при дневен график 15. Този темп на работа позволи бригадата да преполюви плана си, изпращайки до 13 юни близо 200 т.

Основната част от хората на Никола Денев сега са заети с износа. Всички разбират добре важността на задачите и стремежът е всяка минута да се използва най-пълноценно. Никой не чака поднаши, дори ако се случи по обяд да дойде колата на Димитър Михов, шофьорът от когото градинарите са най-доволни, те се отказват и от почивката, за да не се бави کامионът. Напрежението обаче не влияе отрицателно върху качеството, затова и представител на "Булгарплод" е доволен, тъй и от приема телния пункт не е върната нито една касетка.

В блока с домовете едно временно с берачите са и поливачите. Поливат и грижат за растенията не престава нито ден, това дава осъществяване на Стойно Пеев, представител на "Булгарплод", да очаква от градината в Страхилово наддълго повече от 100 т.

Работата в зеленчуковата градина в съставното село Павел е организирана не по-лошо. И там са изнесени близо 150 т домати. Така в край на сметка резултатите от до сегашната работа в двете селски села потвърждават, че ТКЗС — Страхилово и тази година ще бъде между първите в износа на домати.

В ПОЛИКРАИЩЕ деветте звена са се разперили като ветрило в големия блок, нарязан от коловозите на шосето, зад волана на което се усмива Йорданка Кузарова, единствената жена тракторист в село Поликраище. Ръцете на кооператорите сръчно претърсват домовете храни и внимателно слагат в кофите за жълтите плодове.

Рано започна тази година беритбата на домати за износ и тук. На 18 юни хората от бригадата на Димитър Аврамов влязоха в блока с "Пионер-2" и оттогава край пътя се издигат камари от касетки, които после поемат дългия път зад границите на родината.

Въпреки че бригадирът може да се похвали с доста работливи кооператори — Ди

митра Кушева, Иван Аврамов, Димитър Беливанов, а и не само те, хората му не достигат. Затова е оформена и група от 20—25 пионери, които цяло лято ще бъдат в помощ на своите родители. Седемте тона, които се берат досега в Поликраище, дневно не са върх, затова и стремежът на всички е това количество да расте. Не прилича на село с традиции в градинарството да се задоволява с такива резултати. Не само бригадирът, а всички разбират това и напират си ли.

ДОЛНА ОРЯХОВИЦА е едно от стопанствата, където износът на домати изостава. С изнесените само 90 т и не достигането на дневния график положението там безорочно. Липсата на хора се сочи от ръководителите на стопанството като основна причина. Но в такъв случай защо в

Долна Оряховица не са се обрънали към механизацията. Шом в Ресен може да се приложи палетизацията, при брането на домати за износ, защо да не бъде така и в Долна Оряховица. Нали това е единственият път за компенсиране на липсата от работна ръка...

Несъмнено в Долна Оряховица, тъй и в Поликраище, ще се вземат мерки и да се надяваме, че планът за износ ще бъде изпълнен. Поне засега има всички основания да бъде така. Смушават обаче друго — цените. Изкупните цени се менят бързо и затова всеки изгубен ден дава отпадение върху стойностния резултат от износа. Така че не е достатъчно само да произвеждаш, а да умееш и да реализираш, и то в най-благоприятния срок.

Николай ТОМОВ

Пусковите обекти — в срок!

„ДОИЗКУСУРЯВАНЕТО“ В ЛЕЯРНАТА

На обекта е необяснимо спокойно • Справката със стотите точки за неизвършени и лошо извършени работи • Кога ще бъде доставен и монтиран пакетният претривач на командния пульт?

Съгласно приетия скъс срок, леярната на ЗГТ "Металургия" — Горна Оряховица трябва да бъде завършена до края на април. Това не стана. Дори не беше спазен и пусковият срок по плана — 30 юни. Когато на 11 юли посетих обекта, отивайки ми вълна доверие — измазан, боядисан, само стъклата да се измийт и... При това, макар да минаваше осем часът, в леярната царуваше тишина като пред някакво тържествено събитие: огнища са си строителите и монтажниците, завършили своето дело и всеки момент се очаква да пристигнат гостите за официалното откриване. Но ето, че тук и там започнаха да се чуват протривания, говор...

Твърде горчив е фактът, че както и на други промишлени обекти, в изграждането на леярната се допусна просрочие. Причината е преди всичко в строителите, които не осигуриха фронт за работата на монтажниците в предвидените срокове, а и впоследствие не се постигна особено на съгласуваност между отделните изпълнители. Но едновременно с това човек да се върши толкова назад. По-важно е сегашното положение.

Срокът изтече, а за нов не се говори. Сигурно още не е уточнен, но така или иначе нито един от хората, с които се срещнах — изпълнители и инвеститори — не каза нещо по-определено. И наистина е трудно да се „ангажира“ при това положение.

Само преди няколко дни е била изготвена справка за недовършените и лошо извършените работи. Главната се поземайва от разнообразното съдържание на стотината точки. Достатъчно показателно е, че дори другарите от Стройрайона имат „пасив“ деветнадесет точки, а какво остава за монтажниците! Сметна ли, че тук работата в основни линии вече е завършена, ръководителите оставили на обекта съвсем малък брой строители и монтажници. Защо, когато има толкова работа да се върши? Та нали през най-успешните дни се бавше преминало на удължен работен ден, а сега се създават предпоставки за непростими протакания.

Сред недовършените неща особено внимание заслужава командният пульт, изработен от завод „Електрик“ — Радомир. В деня на посещението ми още не беше доставен пакетният претривач и другарите нервно въртяха телефоните. Защото с такова непростимо закъснение са открили неговата липса. Все още не е решен и въпросът за водата за промишлени нужди.

Леярната на ЗГТ "Металургия" е обект, който трябва час по-скоро да влезе в експлоатация. Монтажът в общи линии е завършен, но това в никакъв случай не трябва да самоуспокоява. Не се ли осигурят достатъчно строители и монтажници, има опасност доизкусуриването да се проточи доста време.

Найден МИНКОВ

Съобщение

Окръжният и градският комитет на БКП, Окръжното и градското ръководство на БЗНС, Окръжният и градският комитет на Отечествения фронт, Окръжният съвет на Българските професионални съюзи и Окръжният и градският комитет на ДКМС организират в петък от 20 часа в Летния театър във Велико Търново тържествено събрание-концерт по случай 30-годишнината от създаването на Отечествения фронт. В програмата на концерта ще вземат участие артисти от столицата, от драматично-музикалния театър "К. Кисимов" — Велико Търново и ансамбълът "Сиясър войвода" — Горна Оряховица.

В делова и другарска атмосфера

Във вторник на посещение във Велико Търново бяха Александър Лилков, завеждащ отдел "Изкуство и култура" в ЦК на БКП и Людмила Живкова, зам. председател на Комитета за изкуство и култура.

Спроведени от първия секретар на Окръжния комитет на БКП Димитър Стоянов, председател на Окръжния народен съвет Димитър Тужаров, секретаря на Окръжния комитет на Партията Димитър Петров и други отговорни работници на културния сектор, скъпите гости посетиха Втората обща художествена изложба на историческа тема, където зам.-председателят на Съюза на българските художници в. х. Светлин Русев ги запозна с експозицията

на изложбата, на която те дадоха висока оценка.

Гостите бяха запознати с музейното дело в града, като посетиха музеите на Втората българска държава, на работническото революционно движение и на Възраждането. Те разгледаха историческия хълм Царевец, където се осведомиха за хода на археологическите проучвания и консервационните и реставрационни работи.

След това се състоя делова среща, на която бяха обсъдени проблеми на културния живот и някои въпроси, свързани с развитието на Велико Търново като исторически, културен и туристически град.

Срещата премина в делова другарска атмосфера. (Соб. инф.)

Форум на кинолюбителското движение у нас

Днес във Велико Търново се стана тържественото откриване на IV републикански фестивал на любителските туристически филми, организиран под шефство на ЦС на БТС. Съюз на кинолюбите в България, ЦС на Българските професии, ЦК на Комсомола, Комитета за изкуство и култура, Комитета по туризъм при Министерския съвет и градския народен съвет.

На състоялата се по този случай пресконференция във втор-

ник председател на фестивалния комитет Петър Яламов, първи секретар на градския комитет на БКП, запозна представителите на печата с подготовката и характера на този форум на кинолюбите. Той подчерта неговото патристично значение и все по-нарастващото значение на фестивала сред кинолюбите от страната, за което го вори и фактът, че ще участват и клубове, които ще се представят за първи път, като тези в Трявна, Етрополе, Карнобат, Попово, Балчик, с. Константин и други.

Откриването ще стане днес от 10 часа в Профсоюзния дом на културата, след което делегатите и гостите ще положат венец пред Братската могила в парк "Толбухин". Провеждането на филмите ще започне от 14 часа. В програмата за втория ден от 18.30 часа ще бъде отбелязана 15-годишнината на младежката киностанция "Трибуна". Закриването и на гражданването на първенците ще стане от 18 часа в събота.

По време на фестивала във фотоапарата на Дома ще бъде изградена фотоизложба. Предвиждат се провеждания на отличените филми от Третия фестивал, екскурзии,

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ:

МЕЖДУНАРОДНА ИЗЛОЖБА „ЕЛЕКТРО-72“ В МОСКВА

МОСКВА, 12 юли (Кор. на БТА) — Днес тук бе открита международна изложба „ЕЛЕКТРО-72“, в която участвуват близо 700 фирми от 22 страни, включително и България.

На изложбата са показани най-новите постижения на съвременната електротехническа промишленост. Силно впечатление прави участието на страните-членки на СИВ, които показват многобройни модерни електротехнически съоръжения — резултат на успешното изпълнение на комлексираната програма.

Най-голяма, с пет хиляди експоната, е светската експозиция. Експозицията раз

крива убедително високото равнище на електротехническата промишленост на СССР, нейната роля в развитието на научно-техническия прогрес.

От чуждестранните изложители е интересно да се отбележи участието на известната американска фирма „Дженерал Електрик“.

Нашата страна се представя с 475 експоната, които са разположени на площ от 1100 кв. м. Показани са спешелителите вече високо признат български електромотори, електротелери, трансформатори, известните електронни калкулатори „Елка“, портативни пишешни машини „Марица“.

ДЕМОНСТРАЦИЯ В БОН

БОН, 12 юли (БТА) — За Бетовен това беше само още една демонстрация. От 1845 г. насам пред статуята на великия композитор са ставали много демонстрации, много войни са били разсипани в негово присъствие...

Два часа сутринта в сряда в търговския център на федералната столица, около статуята на Бетовен, се събрали 35 южноветнамски студенти, Някои от тях спят в спални чували, наоколо са издигнати плакати и протестни лозунги. Друга група под акомпанимента на две кита-

ри пент тъжно. Вече 36 часа тези младежи не са хапнали нищо, те пият само чай и вода с лимон и пент. Организирани са 48-часова гладна стачка в знак на протест срещу войната в своята родина. Преди да дойдат тук, те прекараха 10 дни на съпалната пред сградата на сайгонското посолство. Участниците в тази демонстрация връчиха на посолството петиция, в която настояваха „права телствено на Никсън да сложи незабавно край на ескалацията на войната и да започне най-после сериозни преговори“.

НАРКОМАНИЯТА — БИЧ ЗА АМЕРИКАНСКИТЕ УЧИЛИЩА

НЮ ЙОРК, 12 юли (БТА) — В продължение на 3 дни в Майами заседава специална комисия на камарата на представителите за разследване на престъпността, която отбеляза, че наркоманията сред американските ученици е взела огромни размери.

Пред комисията говориха

учители, представители на градските власти, ученици, родители на наркомани. Прочуваната в американските училища, направени преди заседанието на комисията, са показали, че над 1,5 милиона ученици от горните класове употребяват постоянно хероин, един от най-опасните наркотици.

РЕЗУЛТАТИТЕ НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ НА ЯПОНИЯ

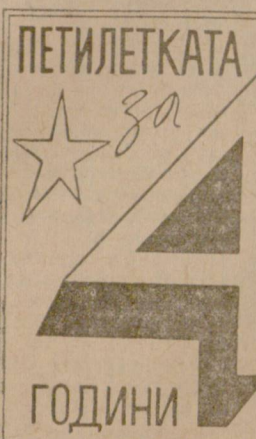
ТОКИО, 12 юли (БТА) — Бързото икономическо развитие на Япония, което изведе страната в челната редица на развитите капиталистически страни, безвъзвратно унищожи най-хубавите японски пейзажи, замърси езерата и реките, допринесе за струпаване на населението в пренаселени зони.

В Токио лятното небе е забукнуло от така наречената фотохимическа мъгла, резултат

от действието на ултрачервените слънчеви лъчи върху влагата на въздуха, наситени със серни и азотни съединения. Пушектът от петролните рафинерии и домениите пещи на Кавасаки отразяват атмосферата до такава степен, че в най-горещите дни децата и старците понякога са обхванати от пристъпи на астма или ендифема, които завършват със смърт.

МАСОВО ВКЛЮЧВАНЕ В ПАТРИОТИЧНИЯ ПОЧИН

Окръгът се бори
за изпълнение на

по производителността
на труда
в промишлеността

Двадесет и пет бригади от управление „Заводски строежи“ на Химкомбината в Свишов след като изучава подробно почина на героя на социалистическия труд Петър Брайков и прецениха своите възможности, решиха да откликнат на него. Те обещаваха, че ще изпълняват месечните си производствени планове за двадесет дни, качеството на извършената работа ще бъде с оценка много добра и отлична, бригадите ще опазват и удължават живота на поверените им машини и инструменти, като ще направят економии общо за около 10 000 лева, ще обучат и прекавалифицират над 80 строители. Всяка бригада ще направи най-малко по четири предложения в годината за подобряване на работата.

Всички строителни обекти за тази година са с пускови срокове. Напрежението расте от ден на ден. Работи се на две, а където технологически процеси изискват (както беше при изливането на бетона на обект „Пречиствателни съоръжения“) и на три сменя. Около шестстотин строители с най-голямо усърдие се трудят на Шапелния завод, където гледката се мени не с дни, а с часове. С добрата си работа тук се откряват бригадите на Димитър Караманлиев, Асен Богоев, Марин Радюлов, командироващото звено от бригадата на Стойко Стамболиев от „Заводски строежи“ — Бургас, комплексните бригади на Стойне Миладинов, Петър Желязков, Велизар Бързан, Христо Друмев и други.

Неотдавна арматурната бригада на Марин Ламбев извърши армирането на фундамента на 150-метровия комин на Шапелния завод. След това бригадите на Стойне Миладинов, Тома Рашков и Иван Филев започнаха да наливат бетона. Коминджийската бригада на Михаил Исаев от Общостроителното управление в Кремиковци вече подготви специалния кофраж за бетоновата тръба на коминна и е готова да започне изливането й.

Усилено се работи и на пречиствателните съоръжения на комбината, където вземат участие колективите на „Заходски строежи“, „Промислено-монтажно управление“, „Строителни изолации“, строителни войски и др. Под ръководството на груповия технически ръководител Лалю Хаджийски тук работят над 140 строители, които заявяват, че ще спазват пусковия срок — 30 септември т. г. Вече се включват в действие

временните съоръжения. Тук добре се трудят бетонджите от бригадите на Милко Боров и Иван Капелов, кофражистките бригади на Кирил Величков, Михаил Исидоров, Антон Вакинов и Петър Бързан, бригадата от мазачи на

Владимир Симеонов... За по-короткото завършване на комбината отдават своите сили монтажниците, служители и специалисти от „Металстрой“, „Пещостроене и изолации“, „Строителни изолации“, „Трансстрой“ и други.

Без съмнение прилагането на почина на Петър Брайков ще тласне още по-напред строително-монтажните работи на Шапелния завод.

— Димитър БЪРЗЕВ

Хубавият нашият селища

ПОЗНАВАТЕ ЛИ ТОЗИ ГРАД?

В него попаднахме в едната юлка привечер. Току-що беше паднал кратък летен дъжд и измил асфалта и тротоарите. Във въздуха се носеше упойващ аромат на пресни тревни. Небето беше ведро. Тук-таме само бели облаци нахвърсваха лагурият купол и прахеха гледката още по-омайва. Хората, спокойни и уморени, излизаха от работа и изпъхваха площада. Съприкосновението със свежия въздух и приятната гледка сякаш мигновено ги ободряваше и лицата им се озаряваха от добродушни усмивки.

Такава е атмосферата в днешния социалистически град Павликени. Какво беше това полу-градче, полу-село в миналото... Известно е какво представляваха тези земеделски селища в бедна буржоазна България.

Павликени е един от стотиците примери за приемни шествата на социализма. Само в условията на ново общество той можа за кратък срок да се превърне в град с развита промишленост и модерно земеде-

лие. Площадът, който показва ме на снимките, може да се счисти на площадите във всеки съвременен град. Тук се намира модерен хотел, съвременна сладкарница, ресторант, супермаркет. В добре уредените магазини и гастрономите гражданите могат да намерят почти всички стоки, които се продават в който и да било град на страната.

Сред много зеленина се издигат паметниците на загиналите във войните и на народния партизанин Илия Златев.

Рамката на разкошния площад се затваря с новия културен дом, разполагащ с богата библиотека, с преустроени административни и жилищни сгради.

Благоустроеният град Павликени е един от ярките паметници на нашето славно време. Просто приятно е на човек да диша неговия въздух, да ходи по неговите улици и разговаря с жителите му, твърдо решени да го направят още по-привлекателен, еталон на социализма.

Илия МАНЕВ

Вид облицовъчни плочки

С помощта на Института по строителство и керамика — София в керамичния завод „Лизия“ — Горна Оряховица успешно завършиха пробите за производство на релефно глазирани плочки в многоцветни. Този нов за страната ни материал ще

се използва за облицовка на сгради. Постига се изключителна свежест на фасадите.

До края на годината на строителните организации ще бъдат предадени около 500 000 плочки.

Мария ШАЛАВЕРОВА

Първият комбайн

По случай 25 години от пристигането на първия комбайн във Велико търновски окръг

На 13 юли т. г. се навършват 25 години от оня паметен ден, когато в нашия край пристигна първият съветски комбайн. Селяните от Овча могила бяха щастливци, които трябваше да посрещнат това „чудо“, както го наричаха. Дни наред малко и голямо говореше за пристигането му. Невероятните разprávяха:

— Празна работа е това! Как може машина без ръце и мозък да жъне пшеницата, да я вършеш, да я сипва?

Друг добавяше:

— Да не искате направо в устата ви бял хляб да слеза, я?

— А бе, де да е така! Да си отидем ние, селяните. Че то има ли по-тежка работа за нас от жътвата и вършването?

— Не може да бъде! Откаж светът, така е било и така ще си бъде. Да са ми здрави едната двете, че да държат сърца и паламарката, а то вашето чудо я дойде, я не дойде! — отвърщаха трети.

— Ще дойде, ще видите, ще се уверите! — усмихваха се ремисите и в очите им гореше пламъкът на вярата в новото.

По прашните междуселски пътища, по шосетата и пътеките се нижеха гъсти редици от пешеходни тракаха каруци и от време на време префучаваха по някой камион. Тогава те бяха рядкост, която бързаха към Овча могила. Празник! Небивал празник на равнината! А на кооперативния блок мощната съветска машина спокойно и равномерно жънеше. Селяните сваляха шапки и се радваха. Беловла си старци се кръстеха и блягосваха.

— Ето, това се казва чудо! Това се казва техника! — възкликна бай Иван от Морави.

— Ех, едно време с дикария се вършеше! Шо мъка беше тогава! — добави баба Яна от Павликени. — Гледай, гледай, като ламя захвалва класовете!

— Каква ти ламя? Като хала помита всичко!

— Ех, че го рече! Хала! То ва е възлюбеникът от приказките, дошел да изтрие потта от челата ни и изсуши солени ризи от гората.

— На колена, другари, да се преклоним пред съветската машина! — прикани бай Писф от Върбовка.

25 години оттогава! Четвърт век измина, а като че ли картината е пред очите ми, но думите, колкото и силни и точни да са, не могат да изразят оня възторг, оная радост на селските стопани, дошли от целия Велико търновски окръг да видят първия комбайн.

Слушахме веселия шум по шосетата, възторжените разговори и бай Милко от с. Червене, който изживяваше последните минути от живота си. Но не мъка изживяваше той. В гаснелия му огън просвет на светъл лъч, напрегнати сетни сили и промълви:

— И аз видях комбайна! И аз видях новото със сърцето си! Сега мога спокойно да склопя очи, защото знам, че утре животът ще бъде още по-хубав.

Цанка ЕНЕВА

Достойни дела на керамичите

Майсторите на керамични изделия от ДКЗ „Лизия“ в Горна Оряховица посрещнаха своя празник след едно напрегнато, но успешно изминато полугодие. През този период част от свободните терени в района на завода бяха превърнати в строителна площадка. Те вече раждат около на всеки метър новострояща се паркователна станция.

Виреки трудностите, породени от едновременно строителство и производство, керамичите през първата половина на годината са направили много: изработили са част от необходимите за предприятието от оторизацията в цялата страна, оформили са паркователна станция.

Виреки трудностите, породени от едновременно строителство и производство, керамичите през първата половина на годината са направили много: изработили са част от необходимите за предприятието от оторизацията в цялата страна, оформили са паркователна станция.

Миха

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

Търновската царица

55

(Продължение от бр. 156, 1971 г.)

През целия август и половината от септември доктор Старирадев лежаше в болницата и се прибра у дома си, когато се обяви мобилизацията. Забиха общинските бабани, удариха черковните камбани, Търново се разлюля в тревога и очакване и ние, децата, престанахме да ходим на училище, защото всички училища се препълниха с войници. А какви войници бяха те! С потури, кожуси и салтамари! Машината получиха войници, куртки и ботуши. Само фуражката и теневената манерка с ремък от бял фитил за лампа ги отличаваша от обикновените селяни. В училищните и черковните дворове раздаваха новички манлихерови патрони, из които намирахме по някоя забравена пачка — лъскава, сякаш недокосяна от човешка ръка. Във всяка къща настаняваха за нощувка тия народни солдати — стеснители, угнетени от съзнанието, че са притеснили домакините. Те пристигаха от селата с влака и най-вече с каруци, разведи припорици, с варакосани чешпирови клопки по калпаците, с лъвачета, неумело изрязани от хартия — възбудени, радостно разтревожени, като че не отиваха на война, а на нечувана народна сватба. Търново елва ги побра: в казармите, в училищата и в обществените заведения нямаше достатъчно място за тях и мнозина останаха да спят по мегданите, постлали в каруците черги и амурлуди. Цвилеха техните селски кончета, мучаха режизирани волове, плачеха на раздяла майки, невести и сестри. Бащи и синове али захва полковете и над Търново не стихваше глъчката на хора и добитък.

На Самоводския пазар задимиха походни кухни, в тях тлъста войнишка чорба и беднотиата от Варушата тичаша обля и вечер с канчета и паници. Кадрови офицери в парадни униформи, с лачени ботуши и твички никелирани саби се мъркаха между тая селска войска, разпалена от възрожденски огън, изпълнена със страхи и енергия и воля за победа. В кръчките се черпеха за изпроволяк с патриотични възгласи и закани към вековния поробител, пицхаха влакове, нетърпеливи да потеглят към границата, музички свиреха „Шуми Марица“. Най-сетне полковете тръгнаха, разведи бойните си знамена. О, как тръгнаха окичените с китки синове и бащи, как още от първата крачка мощно се залопяха редиците и тупнаха хилляди обути в бели навои и цъгълви крака как пламтяха очите, в какъв устрем се понесоха междупросълзените майки, сестри, старци, невести и деца!

Градът стихна със затворени дюкани. На всеки молебен и на всяка утринна черква се пълнеха с богомолци иконите горяха гъсто набучени вошеници, старци и жени се молеха за своите близки и свещениците

56

четяха три поименици за здраве. Останали без бащи и батковци в осиротелия град, затаили дъх в очакване на първите новини от фронта, ние, децата, изнемогахме от възмущение, когато камбаните възвестяваха наши военни победи. Тичахме заедно с възрастните към мегданите с викове „Ура“, пеехме „Шуми Марица“, биехме се с прашки на картала, за да задоволим бойния си дух; със смесени чувства на съжаление и прикритост гледахме как някоя жена от Варуша, току-що получила съобщение за убит съпруг или брат, с отчаян плач се прибираше в бедната си къщурка, утешавана от съседките. По-късно започнахме да посрещаме на гарата военните ешелони с брадясали, пожелтели войници, мнозина с гангрениасали вече рани, и слушахме страшни разкази за битки с „Ура, напред на нож!“ Между тия ранени мъжко не различаваха запасните офицери от простите войници. И офицерите бяха също такива смацкани войници с офицерски пагощи, с кафяви като българската земешинели и фуражки, съвсем разкритени, с мустащи, сякаш увиснали от страдание брадясали, чорлави мъже, дошли от нощен ужасен, но героичен свят, дето всички са равни. Тогава край болницата в стаените салкамени горички където останалите листа издаваха тръпчиво опипан аромат често намирахме посянал отрязан крак или ръка, които никой не беше се погрижил да зарови. Знаехме че доктор Старирадев режеше тия ръце и крака, че нощува в болницата, че е единственият хирург сега в целия град и нашето уважение към него беше се превърнало в страхопочитание. А когато стана известно, че Мария е заминала на фронта като самарянка, никой вече не говореше за срамната история помежду им.

Какво ли бе премислил докторът през своето дълго боледуване? Дали в самотните си нощни размисли в болницата и по-късно в къщи не бе виждал своите европейски амбиции и себе си без надмънност и господска гордост? Поразен от ужасната постъпка на Мария и от куршумите на бедния раздавач, който сам беше се предал в полицейския участък, омраза и презрение вероятно бяха тровили душата му и той е ламтал на напусне страната, щом оздравее. Обаче мобилизацията осуети тия негови планове, а народната стихия, която само за месец разгроми армията на турската империя, го е накарала да се замисли за своето поведение, както и за съдбата на своя народ. Може би е съзрял истинския си образ на поевропейчен чорбаджийски син, опълчен не само срещу народа си, но и срещу самия себе си. И тези, които довчера са били за негов враждебни и чужди, отново са станали близки и родни, защото кръвта на делите заговорва с гълъна сила в дни на народни изпитания. Чутоните победи на селяните, които бе разглед за тяхното суверенитет, неужестиво и алчност, са го накарали да види с други очи своя народ и постепенно се затъмнили европейските му буржоазни идеали, а студината и отчуждеността на търговеца, който не го потърси след скандала с Мария, ниту по-късно, когато Елеонора замина за Швейцария, още повече са го отдалечили от тях. И не е чудно ония чувства към Мария, за които беше се презирал, да са предизвикали в него разкаяние. Може би той бе разбрал нейната постъпка не като шантаж, а като отчаяние на опозорена жена, обикнала истински и за пръв път.

Останали без бащински надзор, ние скитахме из Търново и често виждахме доктора в неговия мобилизиран фойтон на препуска към болницата или към казармите — загрижен леко накупуващ с левия крак, когато слезе от фойтона. Беше отслабнал, но съсредоточен и вглъбен, заел от стиги до вече с организирани на санитарни те служби в града.

(Следва)

БЕРИГА НА ПРАСКОВИ

И тази година, благодарение на големите грижи на кооператорите от овоцарската бригада в ТКЗС „Септември“ — Сухиндол, реколтата от праскови е добра.

Отново прасковената градина в местността Слатина ека от весели пионерски песни. Започна брането на праскови. Досега са набрани и изпратени за износ 50 тона праскови, двойно повече от миналата година. 40 пионерки и пионери от основното училище в града, под ръководството на учителката Милка Басаркова и бригадирката Янка Чолакова, нареджат в щайбите със старание и любов слънчевите плодове на земата ни.

Неделчо ТИНЧЕВ

